

християнитѣ, вършатъ постоянно жестокости надъ тѣхъ; затуй християнското население тамо е омаломощено. Много отъ агитѣ и беговетѣ носятъ още старитѣ си родови християнски имена. Езикътъ на потурченитѣ българи е чистъ. Тѣ знаятъ само турския броежъ.

Послѣдната голѣма българо-мохамеданска група е *мегленската*. Мѣстността Мегленъ обхваща разкошна котловина между Нидже Планина и Кожухъ Планина, оросявана отъ много притоци, които се събиратъ отъ горнитѣ планини въ низината и образуватъ р. Меглешница. Дъното на котловината е равно като дланъ и извънредно плодородно. Въ нея има 49 села, отъ които 13, заселени високо по планинскитѣ ребра, сж остали българско-християнски, 44 сж конярски, а другитѣ сж или чисто потурняшки, или смѣсени потурняци съ християнско население, но християнитѣ навсѣдъ сж малцинство. Въ тая група пада и влахкото потурчено село *Нжте*.

За потурчанъето на Мегленъ сж запазени по-добри спомени между населението. Споредъ мѣстно прѣдание мегленскиятъ владика се потурчилъ заедно съ паството си на връхъ Великъ-денъ. Ханъ се научилъ, че това станало 150 год. прѣди неговото пжтуване прѣзъ страната (1863 г.); ще рече къмъ началото на XVIII. в.¹⁾ Споредъ други бѣлѣжки, записани отъ единъ тамкашенъ учителъ, потурчанъето станжло прѣзъ втората половина на XVIII. вѣкъ. Доклѣ служилъ владиката литургия, войска заобиколила църквата. Следъ службата владиката посрѣшналъ турцитѣ съ турски поздравъ и послѣ придумалъ населението да се потурчи, за да запази живота, имота, женитѣ и дѣцата си. Които нерачили да промѣнятъ вѣрата си, тѣ се разбѣгали по други християнски села.²⁾ Това сжщото прѣдание е записано и отъ Верковича малко по-инакъ. Причини за измѣна на вѣрата на мегленския владика се отдава на гръцки възбуди, както и при потурчанъето на Чепино. Съ клевети гръцитѣ съсипали Охридската независима църква. Българското население навсѣдъ било много възмутено и на нѣкои мѣста прѣдпочело да приеме мухамеданството, нежели да се покори на гръцката патриаршия. Така постѣпилъ и мегленскиятъ митрополитъ Иларионъ.³⁾ Това прѣдание е почерпено отъ архимандрита Симеонъ, извѣстенъ борецъ срѣщу гръцката църква при българското възраждане,⁴⁾ и за това

¹⁾ Hahn, Reise durch die Gebiete des Drin und Wardar, 262.

²⁾ И. Ц-въ, Истурчванието на с. Нжте. Сб.М. III. Народ. Умотв. 198—199.

³⁾ Верковичъ, Топ.-Етногр. очеркъ Македоніи, 5.

⁴⁾ В. К. Кичево и Прѣяста. Библиотека, III, 97—98.